

Человек. Постсолипсическое определение

Что такое человек? Как он определяется в постсолипсизме?

Постсолипсизм дает человеку следующее определение.

Человек – это способ бытия субъекта, творящего собственное бытие совместно с другими субъектами.

По той же формуле можно дать определение любой существу.

Отсюда возникают еще два вопроса.

Во-первых, а чем, собственно, этот «человеческий» способ бытия субъекта отличается от других способов бытия?

И, во-вторых, почему именно субъект, а не индивид, существо или еще что-нибудь, какое-то другое понятие?

Ответ на первый вопрос дает антропология. Философы хорошо постарались, чтобы обобщить различия человеческого бытия от любого другого. Как минимум, одна из них заслуживает нашего внимания, а именно – у человека, как для представителя животного мира, слишком высокая физическая, психическая и интеллектуальная адаптивность, как к окружающей физической и социальной, так и к внутренней психической и понятийной его среде.

Ответ на второй вопрос дает онтология. Субъект по определению является источником активности. Что не имеет активности, то мертво, а значит, по определению, то, что не является субъектом, не может быть и человеком.

С другой стороны, применение понятия субъекта раскрывает содержание спорных территорий в философии человека.

Так, если субъект может выбирать способ бытия, то он вне какого-либо бытия, и значит не зависим от формы, пространства и времени, не является смертным. Потому что он сам творит свою жизнь.

Еще интереснее становится ситуация, если в постсолипсическом определении понятия человека слово «субъект» заменить на «дух».

Как следствие, мы сразу объединяем несколько онтологических концептов философии и религии, которые, как правило, не только разделяются, но и противопоставляются друг другу. Речь идет о концептах: смерти и бессмертия, воскрешения, божественной природы и ее отношение к природе человеческой, исцеления, чуда и т.д.

Людина. Постсоліпсичне визначення

Що таке людина? Як вона визначається у постсоліпсизмі?

Постсоліпсизм дає людині наступне визначення..

Людина – це спосіб буття суб'єкту, що творить власне буття спільно з іншими суб'єктами.

За тією ж формулою можна дати визначення будь-якої істоти..

Звідси постають ще два питання.

По-перше, а чим, власне, цей «людський» спосіб буття суб'єкту відрізняється від інших способів буття?

І, по-друге, чому саме суб'єкт, а не індивід, істота чи ще щось, якесь інше поняття?

Відповідь на перше питання дає антропологія. Філософи добре постарались, аби узагальнити відмінності людського буття від будь-якого іншого. Що найменше одна з них заслуговує на нашу увагу, а саме – у людини, як для представника тваринного світу, надто висока фізична, психічна та інтелектуальна адаптивність, як до навколишнього фізичного і соціального, так і до внутрішнього психічного і понятійного його середовища.

Відповідь на друге питання дає онтологія. Суб'єкт за визначенням є джерелом активності. Що не має активності, те мертво, а значить, за визначенням, те, що не є суб'єктом, не може бути і людиною..

З іншого боку, застосування поняття суб'єкта розкриває зміст спірних територій у філософії людини.

Так, якщо суб'єкт може обирати спосіб буття, то він є поза будь-яким буттям, і значить не є залежним від форми, простору і часу, не є смертним. Бо він сам творить своє життя..

Ще цікавішою стає ситуація, якщо в постсоліпсичному визначенні поняття людини слово «суб'єкт» замінити на «дух».

Як наслідок, ми одразу поєднуємо декілька онтологічних концептів філософії та релігії, які, зазвичай, не тільки розділяються, але й протиставляються одне одному. Йдеться про концепти: смерті і безсмертя, воскресіння, божественної природи та її відношення до природи людської, скілення, чуда тощо..